

CĂI DE ATAC NEPREVĂZUTE DE LEGE ÎN PRIVINȚA ÎNCHEIERILOR PRONUNȚATE DE JUDECĂTORUL DE CAMERĂ PRELIMINARĂ

Av. Răzvan-Gabriel DALU

Abstract

The study aims to examine the possibility of exercising certain remedies against the rulings of the preliminary chamber judge.

Keywords: *preliminary chamber judge, rulings, remedies, admissibility, solutions.*

I. Posibilitatea recurgerii la calea de atac ordinară a apelului

În practica judiciară¹ s-a stabilit că „(...) în această materie, dispozițiile art. 278¹ alin. (10) C. pr. pen. 1968² prevedeau că hotărârea prin care judecătorul soluționează plângerea conform alin. (8) al aceluiași text de lege este definitivă. Prin urmare, petenta **nu** avea legitimarea procesuală de a formula cale de atac împotriva hotărârii date în procedura prevăzută de art. 278¹ CPP 1968, astfel încât *apelul*³ său apare ca **inadmisibil**”.

---

¹ C.A. București, s. a II-a pen., dec. nr. 404/A din 31 martie 2014, nepublicată. În același sens, C.A. București, s. a II-a pen., dec. nr. 450/A din 8 aprilie 2014, nepublicată; C.A. București, s. a II-a pen., dec. nr. 511/A din 22 aprilie 2014, nepublicată; C.A. București, s. a II-a pen., dec. nr. 556/A din 30 aprilie 2014, nepublicată; C.A. București, s. a II-a pen., dec. nr. 568/A din 5 mai 2014, nepublicată; C.A. București, s. a II-a pen, dec. nr. 670/A din 23 mai 2014, nepublicată; C.A. București, s. a II-a pen, dec. nr. 743/A din 10 iunie 2014, nepublicată; C.A. Pitești, s. pen, dec. nr. 159/A din 4 martie 2015, nepublicată; C.A. Timișoara, s. pen., dec. nr. 173/A din 12 februarie 2015, nepublicată; C.A. Brașov, s. pen., dec. nr. 575/A din 17 septembrie 2015, nepublicată; C.A. Suceava, s. pen., dec. nr. 196 din 2 martie 2015, nepublicată; C.A. Ploiești, s. pen., dec. nr. 110 din 30 ianuarie 2015, nepublicată – **toate citate în** A. Barbu. G. Tudor, A.M. Șinc, *Codul de procedură penală adnotat cu jurisprudență națională și europeană*, Ed. Hamangiu, București, 2016, p. 782; În același sens, A. Crișu, *Drept procesual penal. Partea specială*, Ed. Hamangiu, București, 2019, p. 241.

² A se citi art. 341 alin. (8) pentru actuala reglementare.

³ *Apelul*, fiind o cale ordinară de atac, poate fi exercitat numai împotriva hotărârilor care **nu** sunt definitive.

II. Posibilitatea recurgerii la calea de atac extraordinară a contestației în anulare

Curtea Constituțională a României, prin Decizia nr. 804/2017⁴ (paragraful 18), a constatat că formularea contestației în anulare cu privire la încheierile pronunțate de judecătorul de cameră preliminară prin care nu s-a soluționat fondul cauzei, **indiferent de motivul invocat, este inadmisibilă.**

În același sens, în practica instanței supreme⁵ s-a stabilit că „pot fi atacate cu contestație în anulare numai hotărârile penale pronunțate de instanțele de apel⁶, adică hotărârile penale care au rămas definitive la instanța de apel. Mai mult, prin folosirea sintagmei „judecata în apel”, legiuitorul a avut în vedere *doar hotărârile judecătorești prin care s-a soluționat fondul cauzei*, adică acele hotărâri prin care s-a rezolvat raportul juridic de drept substanțial, pronunțându-se o soluție de condamnare sau achitare ori de încetare a procesului penal, doar aceste hotărâri putând fi atacate cu apel, potrivit art. 408 și urm. C. pr. pen.

Prin încheierea penală nr. 39/11.05.2016 a Curții de Apel Iași, nu s-a rezolvat fondul cauzei. De asemenea, această hotărâre nu a fost pronunțată de o instanță de apel, ci a fost pronunțată în procedura **plângerii împotriva soluțiilor de neurmărire sau netrimite în judecată**, prevăzută de art. 340 și art. 341 C. pr. pen. În aceste condiții, în mod corect, s-a constatat că cererea de contestație în anulare îndreptată împotriva acestei hotărâri este **inadmisibilă**”.

În jurisprudența Curții de Apel București⁷ s-a decis că „**încheierile definitive pronunțate de către judecătorul de cameră preliminară în procedura prevăzută de art. 342-347 C. pr. pen. nu pot fi supuse controlului prin exercitarea contestației în anulare.** Această cale extraordinară de atac poate fi folosită doar împotriva hotărârilor judecătorești rămase definitive *prin care cauza a fost soluționată pe fond*. Camera preliminară constituie o fază procesuală distinctă, dar care se limitează doar la verificarea legalității modului de administrare a probelor în cursul urmăririi penale și a actelor de urmărire penală, cu rechizitoriul, ca act final, însă **nu soluționează fondul cauzei**”.

⁴ M. Of. nr. 154 din 19 februarie 2018.

⁵ ÎCCJ, s. pen., dec. nr. 8/12.01.2017, disponibilă pe www.scj.ro; În același sens, Trib. București, s. I pen., dec. nr. 908/R/2005, nepublicată, citată în L. Mera, L. Rog, L. Savonea, R. Budăi, *Codul de procedură penală*, Ed. C.H. Beck, București, 2008, pp. 1162-1164; A. Zărafiu, C. Bălan, I.-P. Chiș, *Procedură penală. Partea generală. Partea specială. Culegere de teste grilă comentate și explicate*. Ediția 3, Ed. C.H. Beck, București, 2019, p. 329.

⁶ Cazurile de contestație în anulare prevăzute de art. 426 lit. a) și i) pot fi invocate și împotriva sentinței primei instanțe, nefiind necesar să rămână definitive în fața instanței de apel.

⁷ C.A. București, S. I pen., dec. pen. nr. 357 din 24.06.2016, citată în T. Manea, A.S. Uzlău, C. Voicu, *Camera preliminară. Practică judiciară*, Ed. Hamangiu, 2017, pp. 305-306.

În literatura de specialitate⁸ s-a menționat că „**nu fac obiectul contestației în anulare încheierile judecătorului de cameră preliminară sau încheierile date în urma rezolvării plângerilor împotriva ordonanței de clasare conform art. 341 C. pr. pen. ori încheierile prin care același judecător a decis în legătură cu confirmarea rezoluției (ordonanței - n.n.) de renunțare la urmărirea penală**”.

În doctrină⁹ s-a subliniat faptul că „este **inadmisibilă** contestația în anulare declarată **împotriva sentinței prin care instanța s-a pronunțat asupra contestației la executare**, în baza art. 598 C. pr. pen. (C.A. București, s. a II-a pen., dec. pen. nr. 182/CO din 26 martie 2015, nepublicată), sau a **încheierii prin care judecătorul de cameră preliminară respinge plângerea împotriva soluțiilor de neurmărire sau netrimite în judecată**, în condițiile art. 340-341 C. pr. pen. (C.A. București, s. a II-a pen., sent. pen. nr. 46/F din 13 martie 2015, nepublicată)¹⁰, ori a **încheierii pronunțate de judecătorul de cameră preliminară, în cadrul procedurii de la art. 342-348**

⁸ A. Crișu, *op. cit.*, p. 292. În același sens, B. Micu, R. Slăvoiu, A.-G. Păun, *Procedură penală. Curs pentru admiterea în magistratură și avocatură. Teste-grilă*. Ediția a 3-a, Ed. Hamangiu, București, 2017, p. 537; M. Udroui (coord.), A. Andone-Bontaș, G. Bodoroncea, S. Bogdan, M. Bulancea, D.-S. Chertes, I.-P. Chiș, V. Constantinescu, D. Grădinaru, C. Jderu, I. Kuglay, C. Meceanu, I. Nedelcu, L. Postelnicu (Cojocaru), S. Rădulețu, A.-M. Șinc, R. Slăvoiu, I. Tocan, A.-R. Trandafir, M. Vasiescu, G. Zlati, *Codul de procedură penală. Comentariu pe articole*, Ediția 2, Ed. C.H. Beck, București, 2017, p. 1696; M. Udroui, *Procedură penală. Partea specială*. Ediția 6, Ed. C.H. Beck, București, 2019, pp. 612-613.

⁹ N. Volonciu (coord. Științific), A.S. Uzlău (autor coord.), R. Moroșanu, V. Văduva, D. Atasiei, C. Ghigheci, C. Voicu, G. Tudor, T.-V. Gheorghe, C.M. Chirița, T. Manea, *Codul de procedură penală comentat*. Ediție aniversară Nicolae Volonciu - 90 de ani, Ed. Hamangiu, București, 2017, p. 1237.

¹⁰ Într-o altă lucrare (A. Barbu, G. Tudor, A.M. Șinc, *op. cit.*, pp. 816-817), această soluție din practică a fost prezentată *in extenso*, menționându-se următoarele: „Contestația în anulare este **inadmisibilă** dacă este declarată împotriva hotărârilor care, potrivit legii, nu pot fi atacate cu apel, fiind fără cale de atac sau supuse celeilalte căi de atac ordinare - contestația. Aceasta, întrucât, potrivit art. 432 alin. (1) C. pr. pen., „instanța (...), dacă găsește contestația întemeiată, desființează prin decizie hotărârea a cărei anulare se cere și procedează fie de îndată, fie acordând un termen, după caz, la rejudecarea apelului [și nu a contestației - n.n.] sau la rejudecarea cauzei după desființare”, iar conform art. 432 alin. (4) C. pr. pen., „Sentința dată în contestația în anulare este supusă apelului, iar decizia dată în apel este definitivă.” Astfel fiind, dacă am considera admisibilă contestația în anulare declarată împotriva hotărârilor pentru care legea prevede calea de atac a contestației, ar însemna ca împotriva hotărârii date ulterior admiterii căii extraordinare de atac și rejudecării cauzei să poată fi declarat apelul, deși este o cauză pentru care legea nu prevede nicio cale de atac - situația din speță - sau prevede contestația drept cale de atac. Prin urmare, potrivit Codului de procedură penală în vigoare, contestația în anulare, **indiferent de motivul invocat**, poate fi exercitată *numai împotriva hotărârilor penale definitive prin care s-a soluționat fondul cauzei*, pentru că numai aceste hotărâri sunt susceptibile de a fi atacate cu apel. În consecință, este **inadmisibilă** contestația în anulare declarată împotriva **încheierii prin care judecătorul de cameră preliminară respinge plângerea împotriva soluțiilor de neurmărire sau netrimite în judecată**, în condițiile art. 340-341 C. pr. pen., întrucât art. 341 alin. (8) prevede că aceasta este definitivă, pe de o parte, iar pe de altă parte, **nu** este vorba despre o hotărâre prin care instanța să fi soluționat fondul cauzei (pronunțându-se potrivit art. 396 și/sau art. 397 C. pr. pen. privind rezolvarea acțiunii penale și/sau civile)”. În același sens, C.A. București, s. a II-a pen., sent. nr. 70/F din 10 aprilie 2015, nepublicată; C.A. Suceava, s. pen., dec. nr. 505 din 25 septembrie 2014, nepublicată - ambele citate în aceeași lucrare.

C. pr. pen.”. În această din urmă situație, Curtea Constituțională a României, prin Decizia nr. 641/2014 (M. Of. nr. 887 din 5 decembrie 2014), paragraful 28, a statuat următoarele: „(...) din reglementarea atribuțiilor pe care funcția exercitată de judecătorul de cameră preliminară le presupune, Curtea observă că activitatea acestuia nu privește fondul cauzei, actul procesual exercitat de către acesta neantamând și nedispunând, în sens pozitiv sau negativ, cu privire la elementele esențiale ale raportului de conflict: faptă, persoană și vinovăție”.

Într-o opinie **contrară și minoritară**¹¹, s-a considerat că primul caz de contestație în anulare¹² poate fi invocat „și **împotriva hotărârii definitive a judecătorului de cameră preliminară, care se pronunță asupra plângerilor împotriva soluțiilor de neurmărire sau netrimite în judecată**, pentru că și aceste hotărâri au un caracter definitiv [art. 341 alin. (8) și art. 552 C. pr. pen.], (...) (în acest sens, a se vedea ÎCCJ, Secția penală, încheierea nr. 132/2013 – instanța competentă să judece contestația în anulare formulată în baza dispozițiilor art. 386 lit. a) C. pr. pen. 1968 împotriva unei sentințe definitive pronunțate în temeiul art. 278¹ alin. (8) lit. a) C. pr. pen. 1968, este instanța care a pronunțat sentința definitivă împotriva căreia se exercită calea extraordinară de atac a contestației în anulare)”¹³.

Un alt autor¹⁴, acceptând soluția **contrară** prezentată anterior, afirmă următoarele „(...) în doctrină (F. D. Cășuneanu, *Admisibilitatea contestației în anulare formulate împotriva hotărârilor judecătorești definitive prin care s-a soluționat fondul cauzei*, Dreptul, nr. 11/2012, p. 170) și în unele decizii ale instanței supreme¹⁵ s-a considerat,

---

¹¹ P. Buneci (coord.), Gh. Șerban, I. Ciolcă, I. Dragnea, A. Vasilache, S. Crețu, A. Pichler, I. Vasilache, V. Stoica, D. Tițian, M. Jigani-Șerban, *Noul Cod de procedură penală. Note. Corelații. Explicații*, Ed. C.H. Beck, București, 2014, p. 505.

¹² Art. 426 lit. a) teza I C. pr. pen.

¹³ **Nu putem fi de acord cu această opinie.** În esență, autorul își fundamentează opinia pe o hotărâre a instanței supreme prin care s-a stabilit instanța competentă să judece respectiva contestație în anulare. Prin urmare, ÎCCJ nu a stabilit dacă acea cale de atac este admisibilă sau nu, ci doar și-a exercitat o atribuție legală, aceea de a pronunța un regulator de competență în cazul unui conflict de competență apărut între două instanțe.

¹⁴ Gh. Mateuț, *Contestația în anulare, între trecut și prezent, în reglementarea codului de procedură penală în vigoare*, articol publicat în Revista Universul Juridic nr. 2, februarie 2016, p. 58, paragrafele 80-81 – disponibil aici <http://revista.universuljuridic.ro/contestatia-in-anulare-intre-trecut-si-prezent-in-reglementarea-codului-de-procedura-penala-in-vigoare/10/>.

¹⁵ „ÎCCJ, Secția Penală, Decizia nr. 3278/2008, cit. de F. D. Cășuneanu, *op. cit.*, p. 171 (instanța supremă a decis că, **spre deosebire de revizuire**, care poate fi exercitată *numai împotriva hotărârilor penale definitive prin care a fost rezolvat fondul cauzei*, **contestația în anulare** poate fi exercitată împotriva hotărârilor penale definitive, **inclusiv a celor prin care s-a dispus transferarea persoanelor condamnate, întrucât legiuitorul nu a făcut nicio distincție**, după cum prin hotărârea penală definitivă supusă contestației în anulare a fost rezolvat sau nu fondul cauzei). În același sens, ÎCCJ, Secția Penală, Decizia nr. 2203/2011, *ibidem* (S-a decis că este **admisibilă** contestația în anulare formulată **împotriva unei decizii definitive prin care a fost respinsă calea de atac împotriva unei încheieri de menținere a măsurii preventive pronunțată în cursul judecării cauzei pe fond**)” – ambele decizii sunt disponibile pe www.scj.ro.

în mod corect, după părerea noastră, că **sunt admisibile** contestațiile în anulare formulate și **împotriva hotărârilor judecătorești definitive prin care nu s-a soluționat fondul cauzei**. Acest punct de vedere este motivat chiar prin prevederile art. 426 C. pr. pen. în vigoare, care sunt identice, sub acest aspect, cu cele din Codul de procedură penală anterior care stabilesc faptul că o asemenea cale extraordinară de atac poate fi formulată „împotriva hotărârilor penale definitive”, *nefăcând nicio diferențiere* între hotărârile prin care se soluționează fondul cauzei și cele privind un aspect adiacent acțiunii penale, cum ar fi cel privind măsurile preventive. În consecință, legea de procedură **nu exclude** posibilitatea promovării unei contestații în anulare în cauzele penale care au alt obiect decât soluționarea fondului, *neexistând nicio prevedere expresă în acest sens*.

În ceea ce ne privește, considerăm că problema admisibilității contestației în anulare și împotriva altor hotărâri penale definitive decât cele prin care s-a soluționat fondul cauzei trebuie analizată mai larg, respectiv nu numai pe baza stricteței reglementării, ci și prin prisma cazurilor de admisibilitate a exercitării celorlalte căi extraordinare de atac potrivit actualului Cod de procedură penală. Or, dacă o tratăm prin comparație, se poate constata cu ușurință că singura cale de atac extraordinară pentru vicii de procedură a rămas contestația în anulare, de la care, evident, **nu pot fi exceptate hotărârile penale definitive care nu se pronunță pe fondul acțiunii penale**”.

III. Posibilitatea recurgerii la calea de atac extraordinară a recursului în casație

În practica instanței supreme¹⁶ s-a statuat că „decizia penală atacată este o hotărâre pronunțată într-o cale de atac inadmisibilă, exercitată împotriva unei încheieri prin care judecătorul **de cameră preliminară a respins plângerea recurentului împotriva ordonanței prin care s-a dispus clasarea** cauzei cu privire la plângerea formulată de acesta sub aspectul săvârșirii de către intimată a infracțiunii de inducere în eroare a organelor judiciare, prevăzută de art. 268 C. pen., cu aplicarea art. 5 C. pen., ce **nu** poate fi atacată cu recurs în casație”.

¹⁶ ÎCCJ, s. pen., înch. nr. 360/RC din 27 octombrie 2015, nepublicată. În același sens, ÎCCJ, s. pen., înch. nr. 282/RC din 22 septembrie 2015, nepublicată – ambele citate în A. Barbu, G. Tudor, A.M. Șinc, *op. cit.*, pp. 843-844. În același sens, în doctrină (M. Udroui (coord.), *op. cit.*, p. 1712) s-a prezentat o altă decizie a instanței supreme (ÎCCJ, Secția penală, încheierea nr. 303/RC din 13 septembrie 2016, nepublicată), prin care s-a stabilit că „**nu pot fi atacate cu recurs în casație deciziile pronunțate de curțile de apel prin care resping căi de atac (apel) inadmisibile**. Astfel, a fost respinsă ca inadmisibilă cererea de recurs în casație (...) formulată împotriva unei decizii a curții de apel prin care a fost respins ca inadmisibil un apel declarat **împotriva unei hotărâri pronunțate de judecătorul de cameră preliminară** prin care, în temeiul art. 346 alin. (6) lit. a) C. pr. pen. [*de fapt, este vorba despre art. 341 – n.n.*], a fost respinsă ca neîntemeiată **plângerea formulată împotriva unei ordonanțe de clasare** [conform art. 346 alin. (8) C. pr. pen. o astfel de hotărâre este definitivă]” [*de fapt, este vorba despre art. 341 – n.n.*].

În literatura de specialitate¹⁷ s-a afirmat că „**nu pot fi atacate cu recurs în casație: (...) n) încheierile judecătorului de cameră preliminară, precum și hotărârile pronunțate cu privire la calea de atac exercitată împotriva încheierii judecătorului de cameră preliminară**”.

IV. Posibilitatea recurgerii la calea de atac extraordinară a revizuirii

Prin Deciziile nr. 126 din 3 martie 2016¹⁸ (paragraful 43) și nr. 799/2017¹⁹ (paragraful 16), Curtea Constituțională a României a reținut că „revizuirea privește numai hotărârile judecătorești definitive **care conțin o rezolvare a fondului cauzei**, deoarece prin revizuire se urmărește înlăturarea erorilor de fapt pe care le conțin hotărârile judecătorești, or, asemenea erori pot fi întâlnite numai în hotărârile care rezolvă fondul cauzei penale. Sunt hotărâri prin care se rezolvă fondul cauzei acelea prin care instanța se pronunță asupra raportului juridic de drept penal substanțial și asupra raportului juridic procesual penal principal. Cu alte cuvinte, prin rezolvarea fondului cauzei, instanța penală **rezolvă acțiunea penală și pronunță, după caz, condamnarea, renunțarea la aplicarea pedepsei, amânarea aplicării pedepsei, achitarea sau încetarea procesului penal** – aceste considerente de principiu regăsindu-se și în **Decizia nr. XVII din 19 martie 2007, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție – Secțiile Unite în soluționarea unui recurs în interesul legii**²⁰. (...) Astfel, în practica judiciară anterioară actualului Cod de procedură penală, s-a stabilit că cererea de revizuire îndreptată împotriva unei **hotărâri judecătorești definitive, prin care a fost soluționată plângerea împotriva actelor procurorului de netrimitere în judecată**²¹, este **inadmisibilă**. Curtea reține, de asemenea, că sunt hotărâri care **nu rezolvă fondul cauzei toate încheierile date pe parcursul judecății, sentințele de dezinvestire, hotărârile prin care se admite sau se respinge o cerere de recuzare**”²².

În practică²³ s-a decis că „sunt **inadmisibile**: cererea de revizuire a unei hotărâri prin care s-a soluționat **o cerere de contopire a pedepselor pentru infracțiuni**

¹⁷ M. Udrouiu, *op. cit.*, pp. 680-681.

¹⁸ M. Of. nr. 185 din 11 martie 2016.

¹⁹ M. Of. nr. 85 din 29 ianuarie 2018.

²⁰ Instanța Supremă a stabilit că cererea de revizuire îndreptată împotriva unei hotărâri judecătorești definitive, pronunțată în temeiul art. 278¹ alin. 8 lit. a) și b) din Codul de procedură penală (*anterior - n.n.*), este **inadmisibilă** – M. Of. nr. 542 din 17 iulie 2008.

²¹ În același sens, decizia Curții Constituționale nr. 174/2018 (M. Of. nr. 571 din 6 iulie 2018), paragraful 16.

²² În același sens, C.A. București, s. a II-a pen., dec. nr. 553/A din 29 aprilie 2014, nepublicată, citată în A. Barbu. G. Tudor, A.M. Șinc, *op. cit.*, p. 867; I. Neagu, M. Damaschin, *Tratat de procedură penală. Partea specială*. Ediția a II-a, Ed. Universul Juridic, București, 2018, p. 415, nota 1 de subsol.

²³ ÎCCJ, s. pen., dec. nr. 4079 din 7 decembrie 2009. La acestea se adaugă, pentru identitate de rațiune, și **hotărârile pronunțate în materia executării hotărârilor penale** (C.A. București, s. a II-a pen., dec. nr. 329/CO din 17 iunie 2015, nepublicată) – ambele citate în A. Barbu. G. Tudor, A.M. Șinc, *op. cit.*, pp. 865-868.

concurrente, cererea de revizuire a **hotărârii prin care a fost respinsă ca nefondată plângerea formulată în temeiul art. 278¹ C. pr. pen. 1968**²⁴ (ÎCCJ, s. pen., dec. nr. 1943 din 27 martie 2006), cererea de revizuire a **hotărârii prin care a fost respins recursul declarat împotriva sentinței de respingere, ca inadmisibilă, a plângerii formulate în temeiul art. 278¹ C. pr. pen. 1968** (ÎCCJ, compl. 9 jud., dec. nr. 21 din 23 ianuarie 2006) ori cererea de revizuire împotriva **hotărârii prin care instanța română a dispus recunoașterea unei hotărâri penale străine**²⁵ de condamnare și transferarea persoanei condamnate într-un penitenciar din România, în vederea **continuării executării pedepsei**”.

Într-o altă soluție din jurisprudență²⁶ s-a decis că „hotărârea (încheierea) pronunțată în **procedura camerei preliminare** neconținând o rezolvare a fondului cauzei, în sensul că prin aceasta instanța nu s-a pronunțat asupra raportului juridic de drept substanțial și nici asupra raportului juridic procesual penal principal, nerezolvând vreo acțiune penală și nepronunțând vreuna din soluțiile prevăzute în art. 396 alin. (1) C. pr. pen. (condamnarea, achitarea sau încetarea procesului penal), **nu** poate fi supusă revizuirii, nefăcând parte din categoria hotărârilor ce pot fi revizuite”.

În doctrină²⁷ s-a menționat că „**nu** pot constitui obiect al revizuirii **încheierile date în procedura camerei preliminare, sentințele de dezinvestire, hotărârile definitive prin care s-a dispus întreruperea executării pedepsei sau hotărârile prin care s-au rezolvat cererile de recuzare**”.

În literatura de specialitate²⁸ s-a prezentat următoarea soluție din practica judiciară (ÎCCJ, s. pen., dec. nr. 783 din 5 iunie 2015, disponibilă pe www.scj.ro): „În raport cu soluțiile ce pot fi pronunțate în temeiul art. 341 alin. (6) lit. a) NCPP de judecătorul care examinează plângerea împotriva (...) ordonanțelor procurorului de netrimiteră în judecată, **nu** se poate considera că într-o astfel de etapă procesuală s-ar rezolva fondul cauzei, deoarece niciuna dintre aceste soluții **nu** implică stabilirea existenței faptei și a vinovăției.” Acest din urmă autor precizează însă faptul că „în cazul în care revizuirea este întemeiată pe existența unei **hotărâri a**

²⁴ A se citi art. 341 alin. (8) pentru actuala reglementare.

²⁵ În același sens, decizia CCR nr. 799/2017, M. Of. nr. 85 din 29 ianuarie 2018, paragraful 19. A se vedea și ÎCCJ, s. pen., dec. nr. 63/A din 19 februarie 2016, disponibilă pe www.scj.ro.

²⁶ C.A. București, S. I pen., înch. nr. 191 din 16.02.2015, citată în T. Manea, A.S. Uzlău, C. Voicu, *op. cit.*, pp. 300-305.

²⁷ A. Crișu, *op. cit.*, p. 359. În același sens (B. Micu, R. Slăvoiu, A.-G. Păun, *op. cit.*, p. 543), autorii adăgând **(i) hotărârile pronunțate în temeiul dispozițiilor art. 341 C. pr. pen.**, întrucât nu conțin o rezolvare a fondului cauzei și **(ii) sentințele prin care s-a admis ori s-a respins o cerere de strămutare** (ÎCCJ, s. pen., dec. nr. 5861/2016, disponibilă pe www.scj.ro); În același sens, a se vedea Gr. Theodoru, *Tratat de Drept procesual penal*, Ediția a 3-a, Ed. Hamangiu, București, 2013, p. 746, autorul adăgând hotărârile „**privind măsurile preventive, măsurile asigurătorii**”; Gr. Theodoru, I.-P. Chiș, *Tratat de Drept procesual penal*, Ediția a 4-a, Ed. Hamangiu, București, 2020, p. 988; M. Udrouiu (coord.), *op. cit.*, pp. 1755-1756.

²⁸ M. Udrouiu, *op. cit.*, pp. 655-656.

Curții Europene, sunt supuse revizuirii hotărârile judecătorești definitive, pronunțate de instanțele române, **indiferent dacă soluționează sau nu fondul cauzei**, întrucât scopul revizuirii în acest caz nu este înlăturarea gravelor erori de fapt, ci a violării drepturilor garantate de Convenția europeană”.

V. Posibilitatea recurgerii la calea de atac extraordinară a redeschiderii procesului penal în cazul judecării în lipsa persoanei condamnate

În jurisprudență²⁹ s-a decis că „este **inadmisibilă** cererea de redeschidere a procesului penal în cauzele privind **plângerea împotriva soluției de netrimitere în judecată**, petentul neavând calitatea de „persoană condamnată”, pentru a fi îndeplinite condițiile art. 466 C. pr. pen.”.

În literatura de specialitate³⁰ s-a afirmat că „**nu se poate solicita** redeschiderea proceselor penale finalizate prin soluții de clasare sau de renunțare la urmărirea penală, chiar confirmate de judecătorul de cameră preliminară. Tot astfel, **nu pot fi atacate încheierile date de judecătorul de cameră preliminară în această fază procesuală**, chiar dacă inculpatul ar fi în lipsă.”

VI. Procedura specială reglementată de art. 549¹ C. pr. pen.

Problematică este situația posibilității atacării cu o cale extraordinară de atac a încheierii pronunțate de judecătorul de cameră preliminară în procedura specială reglementată de art. 549¹ C. pr. pen.

Curtea Constituțională a României, prin Decizia nr. 166/2015³¹, paragraful 43, a statuat următoarele: „**Spre deosebire de** situația analizată prin Decizia nr. 641 din 11 noiembrie 2014, care a vizat o procedură penală care nu soluționa cauza pe fond, Curtea constată că, în prezenta speță, procedura specială reglementată de **art. 549¹** din Codul de procedură penală vizează o atribuție a judecătorului de cameră preliminară în care **acesta decide asupra fondului cauzei**, respectiv dispune cu privire la desființarea unui înscris sau cu privire la confiscarea specială a unor bunuri. Aceasta, în condițiile în care **nici ordonanța procurorului de clasare sau de**

²⁹ C.A. Galați, s. pen. și min., sent. nr. 202/F din 27 octombrie 2014, nepublicată, citată în A. Barbu, G. Tudor, A.M. Șinc, *op. cit.*, pp. 897-898.

³⁰ B. Micu, R. Slăvoiu, A.-G. Păun, *op. cit.*, p. 565. În același sens, M. Udrioiu, *op. cit.*, p. 724-725, cu referire la **încheierile pronunțate în procedura de cameră preliminară** și cu privire la **plângerile formulate împotriva soluțiilor de clasare**. În același sens, însă considerându-se că **soluția ridică unele probleme de convenționalitate**, a se vedea M. Udrioiu (coord.), *op. cit.*, p. 1833. Însă, în această din urmă lucrare, se consideră că este **admisibilă** exercitarea căii extraordinare de atac împotriva **încheierii judecătorului de cameră preliminară prin care a confirmat renunțarea la urmărirea penală dispusă de procuror**.

³¹ M. Of. nr. 264 din 21 aprilie 2015.

renunțare la urmărire penală prin care decide cu privire la raportul de drept penal analizat și **nici încheierea judecătorului prin care se soluționează plângerea împotriva acestor soluții ale procurorului**, în baza art. 341 din Codul de procedură penală, **nu au autoritate de lucru judecat** în fața judecătorului de cameră preliminară care urmează a se pronunța în conformitate cu prevederile **art. 549¹** din Codul de procedură penală”.

Prin urmare, având în vedere că în această procedură specială judecătorul de cameră preliminară se pronunță pe fondul cauzei, oare sunt admisibile căile extraordinare de atac?!

Având în vedere că în cadrul art. 549¹ nu există o reglementare specială, considerăm că devin aplicabile dispozițiile generale din materia căii de atac a contestației, respectiv art. 425¹ alin. (7), teza referitoare la „contestația (...) **nu este supusă niciunei căi de atac**”.

Sintagma „nu este supusă niciunei căi de atac” semnifică faptul că această hotărâre nu poate fi atacată cu nicio cale de atac, fie ea ordinară sau extraordinară³².

În concluzie, hotărârea judecătorului de cameră preliminară pronunțată în cadrul procedurii speciale prevăzute de art. 549¹, **nu** poate fi supusă căilor de atac extraordinare.

Bibliografie:

- A. Barbu, G. Tudor, A.M. Șinc, *Codul de procedură penală adnotat cu jurisprudență națională și europeană*, Ed. Hamangiu, București, 2016;
- A. Crișu, *Drept procesual penal. Partea specială*, Ed. Hamangiu, București, 2019;
- L. Mera, L. Rog, L. Savonea, R. Budăi, *Codul de procedură penală*, Ed. C.H. Beck, București, 2008;
- A. Zarafiu, C. Bălan, I.-P. Chiș, *Procedură penală. Partea generală. Partea specială. Culegere de teste grilă comentate și explicate. Ediția 3*, Ed. C.H. Beck, București, 2019;
- T. Manea, A.S. Uzlău, C. Voicu, *Camera preliminară. Practică judiciară*, Ed. Hamangiu, 2017;
- B. Micu, R. Slăvoiu, A.-G. Păun, *Procedură penală. Curs pentru admiterea în magistratură și avocatură. Teste-grilă. Ediția a 3-a*, Ed. Hamangiu, București, 2017;
- M. Udrioiu (coord.), A. Andone-Bontaș, G. Bodoroncea, S. Bogdan, M. Balancea, D.-S. Chertes, I.-P. Chiș, V. Constantinescu, D. Grădinaru, C. Jderu, I. Kuglay, C. Meceanu, I. Nedelcu, L. Postelnicu (Cojocar), S. Rădulețu, A.-M. Șinc, R. Slăvoiu, I. Tocan, A.-R. Trandafir, M. Vasiescu, G. Zlati, *Codul de procedură penală. Comentariu pe articole*, Ediția 2, Ed. C.H. Beck, București, 2017;

³² Regăsim această sintagmă și în art. 50 alin. (4), art. 51 alin. (6), art. 68 alin. (7), art. 69 alin. (3), art. 70 alin. (4), art. 74 alin. (6), art. 76 alin. (6), art. 128 alin. (6), art. 140 alin. (7), art. 141 alin. (8), art. 144 alin. (2), art. 158 alin. (9), art. 168 alin. (7), art. 184 alin. (26), art. 190 alin. (4), art. 476 alin. (1), art. 488⁶ alin. (7), art. 544 alin. (3).

- M. Udroi, *Procedură penală. Partea specială*. Ediția 6, Ed. C.H. Beck, București, 2019;
- N. Volonciu (coord. Științific), A.S. Uzlău (autor coord.), R. Moroșanu, V. Văduva, D. Atasiei, C. Ghigheci, C. Voicu, G. Tudor, T.-V. Gheorghe, C.M. Chirița, T. Manea, *Codul de procedură penală comentat*. Ediție aniversară Nicolae Volonciu – 90 de ani, Ed. Hamangiu, București, 2017;
- P. Buneci (coord.), Gh. Șerban, I. Ciolcă, I. Dragnea, A. Vasilache, S. Crețu, A. Pichler, I. Vasilache, V. Stoica, D. Tițian, M. Jiganie-Șerban, *Noul Cod de procedură penală. Note. Corelații. Explicații*, Ed. C.H. Beck, București, 2014;
- Gh. Mateuț, *Contestația în anulare, între trecut și prezent, în reglementarea codului de procedură penală în vigoare*, articol publicat în Revista Universul Juridic, nr. 2, februarie 2016;
- I. Neagu, M. Damaschin, *Tratat de procedură penală. Partea specială*. Ediția a II-a, Ed. Universul Juridic, București, 2018;
- Gr. Theodoru, *Tratat de Drept procesual penal*, Ediția a 3-a, Ed. Hamangiu, București, 2013;
- Gr. Theodoru, I.-P. Chiș, *Tratat de Drept procesual penal*, Ediția a 4-a, Ed. Hamangiu, București, 2020.